

PRZEDMIOTOWE OCENIANIE
II ETAP EDUKACYJNY – KLASY IV–VIII

Rodzaj zajęć edukacyjnych: religia

I. Podstawa prawna:

1. Rozporządzeniem MEN z dnia 3 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z dnia 16 sierpnia 2017 r., poz. 1534).
2. Podstawa programowa nauczania katechezy Kościoła katolickiego w Polsce z dnia 8 marca 2010 r.
3. Wewnątrzszkolne Ocenianie w Szkole Podstawowej nr 58 w Łodzi.
4. Program nauczania religii w klasach IV–VI szkoły podstawowej „Poznaję Boga i w Niego wierzę”, wydawnictwo św. Wojciech.
5. Program nauczania religii w klasach VII–VIII szkoły podstawowej „Pójść za Jezusem Chrystusem”, wydawnictwo św. Wojciech.

II. Cele kształcenia/wymagania ogólne/obszary aktywności ucznia:

1.	Zainteresowanie przedmiotem: uczeń posługuje się podstawowymi określeniami biblijnymi; zna podstawowe prawdy wiary; aktywnie przeżywa rok liturgiczny; zna istotę sakramentów.
2.	Analiza i interpretacja Pisma Świętego: uczeń umie korzystać z Pisma Św. ; odczytuje przesłanie poznanych fragmentów biblijnych; pozyskuje informacje z różnych źródeł, selekcjonuje je i porządkuje.
3.	Tworzenie narracji biblijnej: uczeń tworzy krótką wypowiedź o postaci i wydarzeniu biblijnym posługując się poznаныmi pojęciami; przedstawia własne stanowisko i próbuje je uzasadnić.
4.	Zainteresowanie problematyką społeczną i parafialną: uczeń ma nawyk dociekania w kontekście społecznym – zadaje pytania „dlaczego jest tak, jak jest?” i „czy mogłoby być inaczej?” oraz próbuje odpowiedzieć na te pytania; aktywnie angażuje się w życie parafii; podejmuje działania charytatywne na rzecz społeczności szkolnej i parafii.
5.	Współdziałanie w sprawach publicznych: uczeń współpracuje z innymi – planuje, dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.

II. Cele oceniania:

1. Rozpoznanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych.
2. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.
4. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i projektach edukacyjnych.
5. Dostarczenie rodzicom lub prawnym opiekunom informacji o postępach, trudnościach w nauce i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
6. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-

wychowawczej.

IV. Przedmiot oceniania (wiedza, umiejętności, postawy):

1.	Wiadomości (wiedza przedmiotowa i jej rozumienie).
2.	Umiejętność odczytania przesłania poznanych fragmentów biblijnych oraz kształtowania własnego sumienia, osobowości, charakteru w oparciu o prawo Boże.
3.	Postawa ucznia i jego aktywność oraz dyscyplina pracy na lekcjach.
4.	Zaangażowanie w prace na rzecz szkoły, środowiska lokalnego i parafii oraz udział w konkursach religijnych, wolontariat.
5.	Posługiwanie się nowoczesnymi technologiami komunikacyjno-informacyjnymi dla wyszukiwania i korzystania z informacji.
6.	Wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć.

V. Ogólne zasady oceniania:

1. Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów.
2. Nauczyciel ma obowiązek dostosować wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.
3. Oceny z ustnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, wskazując dobrze opanowaną wiedzę lub sprawdzaną umiejętność, braki w nich oraz zaleca sposoby ich poprawy.
4. Wszystkie oceny z prac klasowych i sprawdzianów ucznia uzasadniane są pisemnie. Nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do pracy zawierający informacje o: mocnych stronach jego wiedzy i umiejętności oraz nad czym musi jeszcze popracować.
5. Sprawdzone i ocenione prace klasowe i sprawdziany uczniów udostępniane są uczniom na zajęciach dydaktycznych. Po dokonaniu ich omówienia i poprawy, przekazywane są rodzicom/prawnym opiekunom za pośrednictwem uczniów. Oceny wpisywane są do dziennika lekcyjnego.
6. W przypadku wątpliwości uczeń i rodzic/prawny opiekun mają prawo do uzyskania dodatkowego uzasadnienia oceny, o którym mowa w ust. 3. Dodatkowe uzasadnienie nauczyciel przekazuje bezpośrednio zainteresowanej osobie w czasie zebrań lub konsultacji, lub podczas indywidualnych konsultacji, lub porad z uczniem.
7. Obowiązuje zasada częstotliwości i systematyczności – uczeń jest oceniany na bieżąco, a liczba ocen cząstkowych z przedmiotu nie powinna być mniejsza niż cztery.

VI. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

1. **Wypowiedzi ustne [waga 2]** – co najmniej 1 w każdym semestrze, np. swobodna dłuższa wypowiedź na określony temat prezentująca znajomość pojęć, dat, faktów (przyczyn i skutków), postaci historycznych lub też odpowiedzi na pięć celowych pytań dotyczących różnych pojęć, dat, faktów, postaci historycznych. Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych z całego działu.
2. **Wypowiedzi pisemne:**

- 1) **sprawdziany wiedzy i umiejętności, testy [waga 3]** podsumowujące poszczególne działy, poprzedzone są lekcją powtórzeniową z podaniem zakresu materiału; zapowiedziane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem;
- 2) **kartkówki [waga 2]** (10–15 min.) obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji; nie są one zapowiadane (mają rangę odpowiedzi ustnej).
3. **Aktywność na lekcji [waga 1]** (krótkie wypowiedzi, udział w dyskusji) oceniania jest na bieżąco za pomocą plusów zapisywanych w dzienniku – uczeń otrzyma ocenę bardzo dobrą, gdy zgromadzi 5 (lub 4 wg założenia n-la) plusów. W przypadku dużego wkładu pracy na lekcji, przemyślanych, dojrzałych wypowiedzi lub prezentacji wiadomości wykraczających poza program uczeń otrzymuje ocenę b. dobrą lub celującą (bez konieczności zapisywania plusów).
4. **Praca domowa, projekt [waga 1 lub 2]** monitorowana jest na bieżąco. Ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność merytoryczna, zgodność z poziomem wymagań i oceniane są w skali b. dobry – dobry – dostateczny – dopuszczający. W przypadku braku pracy domowej, zeszytu przedmiotowego lub ćwiczeń uczeń otrzymuje minus – 3 (lub 4 zgodnie z założeniami n-la) minusy to ocena niedostateczna.
5. **Samodzielnie opracowane prace dodatkowe [waga 2]** oparte na innych źródłach niż podręcznik (plansze, rysunki, referaty, gazetki, prezentacje multimedialne, plakaty, itp.) oceniane są: celujący – b. dobry – dobry lub za pomocą plusów.
6. **Aktywność pozalekcyjna: udział w konkursach** – ocena częściowa: celująca, b. dobra lub plus, co uzależnione jest od ilości punktów zdobytych przez ucznia i skali trudności zadań. I etap **[waga oceny: 1]**, II etap **[waga oceny: 2]**, III etap **[waga oceny: 3]**.
7. **Czynny udział w liturgii Mszy św. i nabożeństwach [waga 2].**
8. **Wolontariat [waga 1].**
9. **Praca w grupie [waga oceny: 1]** – organizowana jest na bieżąco:
  - 1) oceniana jest na podstawie „Karty obserwacji/samooceny pracy ucznia w zespole” wg określonej punktacji:

Lp.	Obszar obserwacji – samooceny	Punkty
1.	Chętnie podejmuje współpracę z innymi	2
2.	Jest zaangażowany w pracę grupy	2
3.	Umie słuchać innych	4
4.	Ma ciekawe pomysły	2
5.	Akceptuje powierzone role	1
6.	Grzecznie odnosi się do kolegów	1
7.	Szanuje zdanie innych	1
8.	Pomaga innym w pracy	1
9.	Nie wykonuje rzetelnie powierzonych zadań i ról	-1
10.	Nie uczestniczy w pracy zespołu	-2
11.	Przeszkadza w wykonywaniu zadania	-2
12.	Lekceważy innych	-2

- 2) Oceniana jest według kryteriów punktowych:
  - a) (-7) - 1 pkt – niedostateczny (1)
  - b) 2 – 3 pkt. – dopuszczający (2)
  - c) 4 – 5 pkt. – dostateczny (3)

d) 6 – 8 pkt.	– dobry	(4)
e) 9 – 11 pkt.	– bardzo dobry	(5)
f) 12 pkt.	– celujący	(6)

VII. Kryteria ustalania ocen cząstkowych z prac pisemnych i warunki ich poprawy:

1. Pisemne sprawdziany wiadomości i umiejętności oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na stopnie wg progów procentowych:
  - 1) powyżej 100% – celujący;
  - 2) 91% – 100% – bardzo dobry;
  - 3) 90% - 74% – dobry;
  - 4) 73% - 51% – dostateczny;
  - 5) 50% - 31% – dopuszczający;
  - 6) 30% - 0% – niedostateczny
2. Ocenę cząstkową mogą być uzupełnione o plus w przypadku, gdy brakło jednego lub pół punktu do oceny wyższej, plus może mieć też charakter motywujący.
3. Sprawdzian wiedzy i umiejętności z rozdziału jest zapowiedziany tydzień wcześniej, odnotowany w dzienniku i podany jest jego zakres.
4. Sprawdzian wiedzy i umiejętności z rozdziału jest dla ucznia obowiązkowy – nieobecność na nich ucznia musi być usprawiedliwiona.
5. Uczeń nieobecny na sprawdzianie czy kartkówce ma obowiązek zaliczyć je w terminie uzgodnionym z nauczycielem – nie później jednak niż do dwóch tygodni od daty pisania ich lub powrotu do szkoły po czasowej nieobecności. W przypadku ponownej nieobecności ucznia, uczeń pisze ten sprawdzian lub tę kartkówkę po powrocie do szkoły w ustalonym z nauczycielem terminie. Zaliczenie polega na pisaniu sprawdzianu, kartkówki o tym samym stopniu trudności. W sytuacjach uzasadnionych, nauczyciel może ustalić z uczniem inny termin zaliczenia sprawdzianu lub kartkówki albo zwolnić go z ich zaliczenia.
6. Sprawdzian wiedzy i umiejętności z rozdziału musi zostać zaliczony w formie i terminie ustalonym z nauczycielem. Brak zaliczenia pracy pisemnej nauczyciel oznacza, wpisując w rubrykę ocen „bo”, tj. brak oceny. Po upływie dwóch tygodni od pojawienia się takiego wpisu w dzienniku i/lub powrotu ucznia po dłuższej nieobecności do szkoły, nauczyciel wpisuje w miejsce „bo” ocenę niedostateczną.
7. Celowe opuszczenie przez ucznia sprawdzianu lub kartkówki traktowane jest jako odmowa odpowiedzi w formie pisemnej i równoznaczne jest z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
8. Nauczyciel ma obowiązek podać oceny z prac pisemnych do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia ich napisania. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych – o czas nieobecności nauczyciela oraz o okres świąt, ferii lub innych.
9. Ocenę niedostateczną lub dopuszczającą ze sprawdzianu, kartkówki można poprawić. Poprawa jest dobrowolna, odbywa się w terminie uzgodnionym z nauczycielem w ciągu dwóch tygodni od oddania sprawdzonych prac i jest jednorazowa. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę z poprawy lub zmianie ulega wcześniej uzyskana ocena.
10. Próby ściągania lub porozumiewania się na sprawdzianach karane są utratą prawa do ich poprawy.

11. Odmowa odpowiedzi/wypowiedzi ustnej przez ucznia jest jednoznaczna z wystawieniem mu oceny niedostatecznej.
12. Każda ocena z ustnych form sprawdzania umiejętności lub wiadomości ucznia podlega wpisaniu do dziennika lekcyjnego bezpośrednio po jej ustaleniu i po ustnym poinformowaniu ucznia o jej skali.
13. Każdy uczeń ma prawo do zaliczenia mu dodatkowych ocen za wykonane prace nadobowiązkowe.
14. W przypadku usprawiedliwionej nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych stanowiącej mniej niż 50% i w przypadku braku ocen cząstkowych z tych zajęć, dopuszcza się możliwość uzyskania przez ucznia ocen cząstkowych na podstawie wykonania w wyznaczonym terminie ustalonych z nauczycielem zadań.

VIII. Kryteria oceniania i klasyfikowania śródrocznego oraz rocznego:

1. Ogólne wymagania edukacyjne z przedmiotu. Uczeń otrzymuje ocenę:
  - 1) **celującą**, jeśli jego wiadomości i umiejętności znacznie wykraczają poza program nauczania przedmiotu dla danej klasy; samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania i uzdolnienia; zgłasza się do dodatkowych zadań i konkursów przedmiotowych i odnosi w nich sukcesy; jest zawsze przygotowany do lekcji i odrabia prace domowe; jest bardzo aktywny na lekcji; służy pomocą rówieśnikom; regularnie i aktywnie uczestniczy w życiu parafii; osiągnął średnią co najmniej 5,3 z przedmiotu i jest laureatem konkursu międzyszkolnego lub zakwalifikował się do przynajmniej II etapu konkursu międzyszkolnego o wysokim stopniu trudności.
Laureat lub finalista konkursu przedmiotowego o zasięgu archidiecezjalnym lub ogólnopolskim otrzymuje z danych zajęć edukacyjnych najwyższą pozytywną roczną ocenę klasyfikacyjną.
  - 2) **bardzo dobrą**, jeśli opanował wszystkie wiadomości i umiejętności przewidziane programem nauczania dla danej klasy i sprawnie się nimi posługuje w rozwiązaniu zadań i problemów w nowych sytuacjach, buduje ciekawe i poprawne wypowiedzi ustne i pisemne, jest bardzo aktywny na zajęciach;
  - 3) **dobłą**, jeśli opanował większość wiadomości i umiejętności zawartych w programie nauczania dla danej klasy, co pozwala mu na samodzielne rozwiązywanie typowych zadań i problemów o średnim stopniu trudności, jest aktywny na zajęciach;
  - 4) **dostateczną**, jeśli opanował podstawowe wiadomości i umiejętności ujęte w programie nauczania dla danej klasy, potrafi rozwiązać zadanie typowe o niewielkim stopniu trudności, na ogół jego wypowiedzi ustne i pisemne są zgodne z tematem, jednak niezbyt wyczerpujące, sporadycznie jest aktywny na zajęciach;
  - 5) **dopuszczającą**, jeśli opanował podstawowe wiadomości i umiejętności zawarte w programie nauczania dla danej klasy, jednak rozwiązuje zadania o łatwym stopniu trudności i z pomocą nauczyciela, jego wypowiedzi ustne i pisemne nie zawsze zgodne są z tematem, jest okazjonalnie aktywny na zajęciach;
  - 6) **niedostateczną**, jeśli nie opanował wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania dla danej klasy, nie potrafi rozwiązać zadań łatwych, nawet z pomocą nauczyciela, jego wypowiedzi ustne i pisemne są krótkie i nie na temat, nie jest aktywny na zajęciach, nie wykonuje poleceń nauczyciela.

2. Szczegółowe wymagania edukacyjne na poziomie podstawowym i rozszerzonym są zredagowane w planie wynikowym przedmiotu dla poszczególnych klas (IV–VIII).
3. Aby ustalić ocenę klasyfikacyjną z przedmiotu, uczeń powinien mieć co najmniej 4 oceny cząstkowe.
4. **Kryteria ustalania śródrocznej, rocznej oceny klasyfikacyjnej:**

Średnie ważone arytmetyczne	Stopie według skali:
1 – 1,54	Niedostateczny - 1
1,55 – 2,54	Dopuszczający – 2
2,55 – 3,69	Dostateczny - 3
3,70 – 4,55	Dobry – 4
4,56 – 5,29	Bardzo dobry – 5
5,30 i >	Celujący - 6

5. Biorąc pod uwagę potrzeby edukacyjne i rozwojowe oraz możliwości psychofizyczne ucznia, jego wysiłek i zaangażowanie oraz zainteresowanie przedmiotem, nauczyciel może ustalić wyższą ocenę niż ocena wynikająca z kryteriów, o których mowa w ust. 4.
6. **Uczeń może nie być klasyfikowany z religii**, jeżeli brak jest podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu nieobecności ucznia na zajęciach przekraczającej połowę czasu przeznaczonego na te zajęcia w szkolnym planie nauczania. W takim przypadku może zdawać **egzamin klasyfikacyjny** na własną prośbę lub na pisemny wniosek rodziców/prawnych opiekunów. Egzamin klasyfikacyjny ma formę ustną i pisemną. Termin egzaminu klasyfikacyjnego wyznacza dyrektor szkoły, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień zakończenia rocznych zajęć edukacyjnych.
7. **Aby uzyskać wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z religii**, uczeń lub rodzice/prawni opiekunowie mogą zgłosić w formie pisemnego wniosku zastrzeżenie w terminie 5 dni roboczych od uzyskania informacji o przewidywanej dla ucznia rocznej ocenie klasyfikacyjnej. W takim przypadku przeprowadza się egzamin sprawdzający w formie ustnej i pisemnej. Egzamin powinien odbyć się nie później niż na dwa dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej.
8. Jeżeli uczeń lub jego rodzice/prawni opiekunowie uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z religii została ustalona niezgodnie z przepisami prawa, dotyczącymi trybu ustalania tej oceny, mogą **odwołać się od rocznej klasyfikacyjnej oceny z przedmiotu**, zgłaszając zastrzeżenie do dyrektora szkoły. Zastrzeżenie może być zgłoszone pisemnie w terminie 2 dni po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych. Sprawdzian powinien odbyć się nie później niż w terminie 5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń. Termin sprawdzianu ustala się z uczniem, jego rodzicami/prawnymi opiekunami.
9. **Jeśli uczeń otrzymał niedostateczną ocenę roczną z religii**, może **zdawać egzamin poprawkowy**. Egzamin ten składa się z części ustnej i pisemnej. Termin egzaminu ustala dyrektor w ostatnim tygodniu ferii letnich.

IX. Sposoby przekazywania informacji zwrotnej dla ucznia i rodziców/prawnych opiekunów:

1. Nauczyciel na początku roku szkolnego informuje ucznia (na pierwszej lekcji organizacyjnej) i jego rodziców/prawnych opiekunów na pierwszym zebraniu z rodzicami o:

- 1) wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z przedmiotu;
  - 2) sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
  - 3) warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej ocenie klasyfikacyjnej z przedmiotu.
2. Informowanie o ocenach:
- 1) oceny cząstkowe wpisywane są na bieżąco do dziennika lekcyjnego;
  - 2) na miesiąc przed śródrocznym (styczeń/luty) i rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej nauczyciel ustnie i wpisem do dziennika lekcyjnego, a w przypadku oceny negatywnej również w formie papierowej, informuje ucznia i jego rodziców/prawnych opiekunów o przewidywanych dla niego negatywnej śródrocznej i rocznej ocenie klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych;
  - 3) dopuszcza się stosowanie następujących skrótów w dzienniku lekcyjnym:
    - a) np – uczeń nieprzygotowany,
    - b) bz – brak zadania,
    - c) bo – brak oceny.